

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

УДК: 636.18.256.14.8

ТРОФІМЧУК Я.В., магістрант
Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
trofimchukyana@gmail.com

ДІАГНОСТИКА КОЛІТІВ У КОНЕЙ МЕТОДОМ ЛАПАРОСКОПІЇ

Використання нових методів діагностики, в тому числі лапароскопії, може покращити ефективність діагностування колітів у коней і підвищити їхню якість життя.

Ключові слова: діагностика, коліти, коні, виживаність, лапароскопія, ефективність.

Коліти – це приступ різкого болю, внаслідок патології одного з органів або організму в цілому, який може призвести до смерті тварини за невчасного діагностування [1]. На даний час точного способу диференційної діагностики не встановлено, через нехарактерність клінічних ознак [2]. Однак, останні наукові дослідження та клінічний досвід [1-5] дають можливість краще зрозуміти симптоматику та покращити якість життя коней, які страждають від нападів колік. Метою роботи було розглянути лапароскопічний методи діагностування колітів у коней, з'ясувати його ефективність та окреслити перспективи його використання у майбутньому.

У статті А. Мартенса та Х. Хардта [1] запропоновано для кращої діагностики колітів у коней використовувати лапароскопічний метод дослідження. Автори зазначають, що даний спосіб дослідження дієво застосовувати у коней з хронічними рецидивами даного захворювання.

Дж. Чіанчі та співавт. [5] пов'язали напади колітів з різкою зміною барометричного тиску, а також наголосили що саме ця особливість дозволяє диференціювати коліти від інших захворювань. Окрім того, автори [5] помітили явну спадаючу сезонність, а саме: найбільше випадків захворювання реєструвалося восени, весною та літом, в той час як зимою нападів майже не спостерігається. Також довели, що жеребці на 48% рідше хворіють в порівнянні з кобилами; а коні породи квотер-хорс мали на 32% менше шансів на захворювання, ніж чистокровні та арабські коні.

У статті Т. Ван Бьорген, П. Вімер та А. Мартенс [6] стверджують, що найважливішим діагностичним фактором коліту є виявлення защемлення кишково-сальникового отвору. Проте, навіть при ранньому і правильному діагностуванні прогнози невтішні і є великий ризик, що під час оперативного втручання станеться неконтрольована внутрішня кровотеча. Автори [6] також як і в першій згаданій статті [1] описують лапароскопію як метод лікування та профілактики шлунково-кишкових колітів.

Дакті С. та співавт. [2] наголошують на важливості ранньої діагностики колітів у коней, оскільки процент летальності за даного захворювання досить великий. ЛЛ. Саузвуд [3] стверджує, що рання діагностика кишкової странгуляції значно зменшує витрати на подальше операційне втручання. Однак, при цьому зауважує, що не всі коні з даною клінічною ознакою проявляють інші характерні симптоми нападів коліту

Мейр Т. та Шерлок С. [4] досліджували важливість диференціації справжніх колік від хибних, в основному за рахунок причетності перших до ШКТ. А також наголосили, що коні з дуже частими і пролонгованими нападами колітів мають більшу смертність і важкість перебігу захворювання, ніж ті, що проявляють захворювання рідко.

Отже, напади колітів у коней і далі залишаються складним та недостатньо вивченим захворюванням. На даний час дослідниками виявлено, що лапароскопічний метод дослідження показав значну ефективність, скорочення тривалості лікування та високий показник виживаності. Тому наразі є необхідним проводити подальші наукові дослідження та спостереження, щоб розробити більш ефективні, ліцензовані та безпечні методи діагностування колітів і підвищити шанси на виживання для коней, які страждають від цього захворювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Martens A, Haardt H. Role of Laparoscopy in Diagnosis and Management of Equine Colic. *Vet Clin North Am Equine Pract.* 2023 Aug;39(2):339-349. doi: 10.1016/j.cveq.2023.03.003. Epub 2023 May 16. PMID: 37198055.
2. Dukti S, White NA. Prognosticating equine colic. *Vet Clin North Am Equine Pract.* 2009 Aug;25(2):217-31. doi: 10.1016/j.cveq.2009.04.004. Erratum in: *Vet Clin North Am Equine Pract.* 2009 Dec;25(3):543-4. PMID: 19580935.
3. Southwood LL. Early Identification of Intestinal Strangulation: Why It Is Important and How to Make an Early Diagnosis. *Vet Clin North Am Equine Pract.* 2023 Aug;39(2):211-227. doi: 10.1016/j.cveq.2023.03.007. Epub 2023 Apr 25. PMID: 37105779.
4. Mair T, Sherlock C. Recurrent Colic: Diagnosis, Management, and Expectations. *Vet Clin North Am Equine Pract.* 2023 Aug;39(2):399-417. doi: 10.1016/j.cveq.2023.03.014. Epub 2023 Apr 28. PMID: 37121784.
5. Cianci J, Boyle AG, Stefanovski D, Biddle AS. Lack of Association Between Barometric Pressure and Incidence of Colic in Equine Academic Ambulatory Practice. *J Equine Vet Sci.* 2021 Feb;97:103342. doi: 10.1016/j.jevs.2020.103342. Epub 2020 Dec 4. PMID: 33478758.
6. van Bergen T, Wiemer P, Martens A. Equine colic associated with small intestinal epiploic foramen entrapment. *Vet J.* 2021 Mar;269:105608. doi: 10.1016/j.tvjl.2021.105608. Epub 2021 Jan 8. PMID: 33593497.

УДК: 636.12.14.16.8.

ЧЕПУРНА Я. П., магістрант

Науковий керівник – **КОЗІЙ В.І.**, д-р. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

yanachepurnaya@gmail.com

ДІАГНОСТИКА ЕРЛІХІОЗУ У СОБАК

Використання нових методів діагностики ерліхіозу собак, в тому числі використання удосконалених ELISA та ПЛР методів, а також нових методів крапельної цифрової полімеразної ланцюгової реакції (ddPCR) та полімеразної ланцюгової реакції на ген 16SpPHK, можуть покращити діагностику ерліхіозу у собак.

Ключові слова: діагностика, ерліхіоз, *Ehrlichia canis*, ELISA, ПЛР, ddPCR, 16SpPHK, ефективність

Ерліхіоз - це потенційно смертельне зоонозне кліщове захворювання, яке спричиняється плеоморфною грамнегативною бактерією. Він поширений по всьому світу і вражає людей, домашніх і диких тварин [1]. На мою думку складність цього захворювання полягає в його діагностиці, оскільки клінічні ознаки схожі з багатьма інфекційними та неінфекційними захворюваннями. Метою цього есе було висвітлення нових методів діагностики ерліхіозу у собак.

Для вивчення цього питання мною було здійснено пошук та аналіз відповідних наукових статей. Пошук здійснювався на сайті PubMed з використанням таких ключових слів - ерліхіоз, діагностика, *Ehrlichia canis*, ПЛР, ELISA. Для аналізу було відібрано статті, які опубліковані за останні 4 роки.

Куролло Б. А. та співавт. [2] провели дослідження та довели, що метод ELISA на основі пептидів має підвищену специфічність порівняно з ІФА на основі цілісного організму для виявлення антитіл проти *Ehrlichia spp.* Схоже дослідження провели М. Біл та співавт. [3] запропонували для кращої діагностики ерліхіозу, використовувати удосконалений метод РОС ELISA. Результати цього дослідження демонструють, що РОС ELISA другого покоління має кращу здатність виявляти серологічні реакції під час гострої фази експериментальних інфекцій *E. canis*.

Асеведо-Монрой С. та співавт. [4] сконструювали рекомбінантний позитивний контроль для ПЛР-діагностики *E. canis*. Дослідження показало швидкі результати з високою чутливістю і специфічністю незалежно від вартості. Навпріт К. та співавт. [5] розробили мультикомплексний ПЛР-аналіз та довели, що даний аналіз корисний для ідентифікації етіологічних агентів ерліхіозу на ранній стадії. Також для ранньої діагностики *E. canis* Н. Нокузола та співавт. [1] на основі TaqMan® розробили ПЛР-аналіз у реальному часі. Автори відмітили, що аналіз є чутливим і надійним методом молекулярного виявлення *E. canis* і буде корисним інструментом для ранньої діагностики та своєчасного лікування.